

Ideetje?

Noud Theunissen

Een Galliër op bestelling ...

18

Tijdens een van de eerste lessen over de Romeinen maakte Merel, een van mijn leerlingen, mij attent op Hans en Bob.

U denkt nu waarschijnlijk hetzelfde als wat ik toen dacht: Wie zijn in vredesnaam Hans en Bob?

In dit artikel maakt u kennis met Hans Doornweerd en Bob Beerenhout, twee enthousiaste mannen met hetzelfde doel: mensen nieuwsgierig maken naar de tijd van de Romeinen.

Een vreemdeling op het St Janscollege...

Op 17 april 2002 kreeg ik bijzonder bezoek in mijn les: een echte Galliër zowaar, uiteraard niet onverwacht maar op uitnodiging. Hans Doornweerd, de Vreemdeling, stelde zichzelf voor en maakte aan mijn brugklas duidelijk wat hij kwam doen:

"Ik ben hier om jullie wat te vertellen over de leefgewoontes van de Romeinen en de Galliërs, daarbij geholpen door heel veel spullen die ik heb meegebracht".

Inderdaad had hij heel wat meegenomen ... kisten vol.

Hij begon zijn verhaal met het bespreken van oude schoolplaten, waarbij de leerlingen actief werden betrokken. Al snel kwam het thema mode aan de orde. De Vreemdeling verdeelde de klas in Gallische en Romeinse typen aan de hand van de haardracht van de leerlingen. Stond het haar bij de jongens in pieken omhoog dan waren ze Gallisch. Was het haar echter 'plat' naar voren gekamd, dan was je Romeins.

De meeste meisjes hadden een Romeinse haardracht: lang haar met veel speldjes.

Vervolgens nodigde de Vreemdeling de leerlingen uit om zich in Gallische of Romeinse kleding te steken. Enkelen waren zo moedig, ook al ging het met een behoorlijke schroom. Hun nieuwe outfit werd kort besproken waarna de Vreemdeling instructies gaf over het aantrekken ervan. De jongens en meisjes verdwenen naar de 'kleedkamers', kantoor-conrector-onderbouw en meisjes-WC, om even later in klederdracht terug te keren. Intussen speelde de

Vreemdeling een oud Romeins spelletje met de overige leerlingen.

De verklede leerlingen werden enthousiast begroet door de klas. De Vreemdeling bracht de laatste onderdelen van hun outfit aan: riem, sieraden, fibula's (spelden om de kleding beter passend te maken). Leerlingen uit de klas mochten bijpassende schoenen uitzoeken.

Dat laatste was nog niet zo eenvoudig aangezien Gallisch en Romeins schoei- sel door elkaar lag. De Vreemdeling gaf uitleg over de verschillen en na enige discussie kwamen de sorteerd- ers er gelukkig uit.

Meermalen deed de Vreemdeling een beroep op de voorkennis van mijn leerlingen en vooral de fibula's bleken bekend te zijn. Die hadden ze toevallig de week ervoor gezien bij een bezoek aan het Thermenmuseum in Heerlen. De vrijwilligers waren inmiddels al nauwelijks te onderscheiden van echte Galliërs en Romeinen toen de bel ging. 'Is het nu al tijd?': vroeg Bas. Met deze vraag illustreerde hij goed, wat veel leerlingen ervaren hadden: de tijd was omgevlogen. Applaus viel de Vreemdeling dan ook ten deel.

Een paar vragen aan Galliër Hans Doornweerd

Hoe ben je tot dit soort activiteiten gekomen?

"Ik ben 27 jaar leraar geweest bij het lbo en kmbo, maar net als bij zoveel mensen in het onderwijs was bij mij de batterij op een gegeven moment leeg: een burnout. Thuis zitten en niks doen dus. Maar daarvoor heb ik destijds niet

Noud Theunissen is docent geschiedenis aan het Eijkhagencollege in Landgraaf.

Leerlingen van het Sint Janscollege in Heerlen. Links is nog net Hans Doornweerd te zien.

voor het onderwijs gekozen, dus meldde ik me aan als vrijwilliger bij Archeon. Daar hielp ik archeoloog Bob Beerenhout, mijn huidige stichtingscollega, met het ontwikkelen van programma's voor het Educatief Erf van Archeon".

Je noemde iets van een stichting?

'Er zijn in Nederland allerlei Educatieve Erven die een historische periode laten herbeleven. Zo biedt in Eindhoven het Openluchtmuseum een blik in de IJzertijd en zijn in Lelystad in een natuurpark zaken uit de Bronstijd gereconstrueerd. Na onze Archeontijd rijpte bij ons het idee dat zoiets voor de Romeinse tijd ook wel nuttig kon zijn. Concreet dachten we aan het nabouwen van de villa van Vaasrade, die dan dienst kon doen als experimenteerbasis en als Educatief Erf.

Wij kozen voor de stichtingsvorm en richtten *Latifundium ad Flevum* (= landgoed aan de vliet) op. Ons uiteindelijke doel is: het stimuleren en begeleiden van een door derden te bouwen Romeins gebouw, een villa rustica, alsmede, na de bouw, het beheren daarvan.'

Maar jullie doen meer dan het plannen van een te bouwen villa, getuige jouw optreden in mijn brugklassen.

'Dat klopt, we willen met LatAF (zoals

de stichting kortweg genoemd wordt) eraan meewerken dat mensen meer te weten komen over de Romeinse periode van ons land. Sowieso willen we, als onverbeterlijke onderwijzers, graag uitdragen wat we kennen en kunnen.'

Hoe gaat dat in zijn werk?

'Allereerst via zogenaamd re-enactment: het houden van historische manifestaties waarin handelingen uit het verleden worden herbeleefd. Wat dit concreet betekent, heb jij zelf kunnen ervaren toen ik bij jou in de les was. De toegemeten tijd van 1 lesuur was beperkt: zonder moeite zijn we een dagdeel, een dag of meerdere dagen bezig, compleet met Romeins eten, kleding, replica's, schoolplaten etcetera. De persoon die ons uitnodigt, bepaalt omvang en inhoud, maar als we de vrije hand krijgen, is twee lessen toch wel het absolute minimum waarin we met een afgerond verhaal kunnen komen.

Naast deze projecten geven we ook lezingen en werken we mee aan tentoonstellingen, symposia en themafeesten. Je kunt met ons vele kanten uit. Voor scholen geldt in ieder geval dat we, op een verantwoorde manier, luchtig educatief bezig willen zijn om de leerlingen nieuwsgierig te maken naar de tijd van Romeinen en Galliërs.

We willen het vak geschiedenis toegankelijker en aantrekkelijker maken. Nieuwsgierigheid is het begin van alle kennis!'

Stel: ik ben geïnteresseerd. Wat kost het en waar kan ik jullie bereiken?

'De kosten zijn nihil aangezien wij een stichting zonder winstoogmerk zijn. Hoogstens vragen we vergoeding van gemaakte onkosten, zoals reis- en parkeerkosten. Mocht iemand ons willen uitnodigen dan dient hij of zij dat ruim van te voren te doen, want we krijgen steeds meer aanvragen.'

Latifundium ad Flevum (LatAF)
p/a Hans Doornweerd
Keizer Karelweg 111
1185 HR Amstelveen
Tel. 020 - 6451648

Internet:
www.vaae.net/educatie/
ondernemers of
www.vaae.org/lataf.net